

Презентація «Монгольська навала
на українські землі»
Історія України. 7 клас

«Подібно до хмари сарани..., що крушить все..., **МОНГОЛИ**..., подібно до урагану..., що зустрічалося на його шляху..., проносилися над Руссю..., розорювали села і міста».

Правильний текст

“Монголи проносилися над Руссю подібно до хмари сарани, подібно до урагану крушать усе, що зустрічалось на їхньому шляху, руйнуючи села і міста”.

О.І.Герцен

Монгольська навала на українські землі

План

1. Перший похід монголів на Русь.
2. Вторгнення хана Батия на українські землі.
3. Утворення Золотої Орди.

Монгольські завоювання в XIII ст.

МОНГОЛЬСКИЕ ЗАВОЕВАНИЯ В XIII ВЕКЕ

- Район первоначального объединения монгольских племен под властью Чингисхана до 1206 г.
- Владения Чингисхана ко времени его смерти в 1227 г.
- Завоевания потомков Чингисхана в XIII веке.
- Территории, находившиеся под временным контролем монголов.
- Территории, платившие дань.
- Места наиболее крупных восстаний против монгольских завоевателей.
- Места и даты главных сражений.

- Походы Чингисхана
- Походы сыновей и полководцев Чингисхана
- Походы хана Батыя и его полководцев в 1236-1248 годах
- Путешствие Марко Поло 1271-1295 г.

ИСТОРИЯ.РУ
иллюстрация с сайта www.istoriya.ru

Проблемне запитання

Що було головною причиною поразки руських князівств в боротьбі з монголами, і завдяки чому завойовникам вдавалося досить тривалий час утримувати в покорі завойовані народи?

HISTORY

За свідченням Галицько-Волинського літопису руські дружини вперше зіткнулись з монголо-татарськими військами в 1223 році на річці Калка, надаючи допомогу половцям. Потерпіли поразку...

Розстановка сил біля річки Калка 1223 році

Оборонний союз

Половецьких ханів і Руських князів

Монгольські загони на чолі з Судебеєм

Хани західного союзу половецьких племен і Кавказьких половців

• Мстислав Романович Київський
• Мстислав Святославович Чернігівський

• Данило Романович Волинський

• Мстислав Мстиславович Удатний Галицький

Загинули

Отримали перемогу над Русько-половецькими військами

Поле бою після битви на р.Калці

Хан Батий

«Был страшный год, когда
все страны
Боялись больше чем огня,
Батя, внука Чингисхана,
Свое соседство с ним кляня.
Был страшный век, когда
монголы
На Русь лавиною пошли...»

Монгольські завоювання в XIII ст.

МОНГОЛЬСКИЕ ЗАВОЕВАНИЯ В XIII ВЕКЕ

ИСТОРИЯ.РУ
иллюстрация с сайта www.istoriya.ru

В рабство забирали перш за все вмілих ремісників, молодих жінок і молодих міцних чоловіків, які могли бути воїнами, або доглядати за стадами худоби. Лишніх рабів продавали на невільничих ринках в Криму та Кавказі.

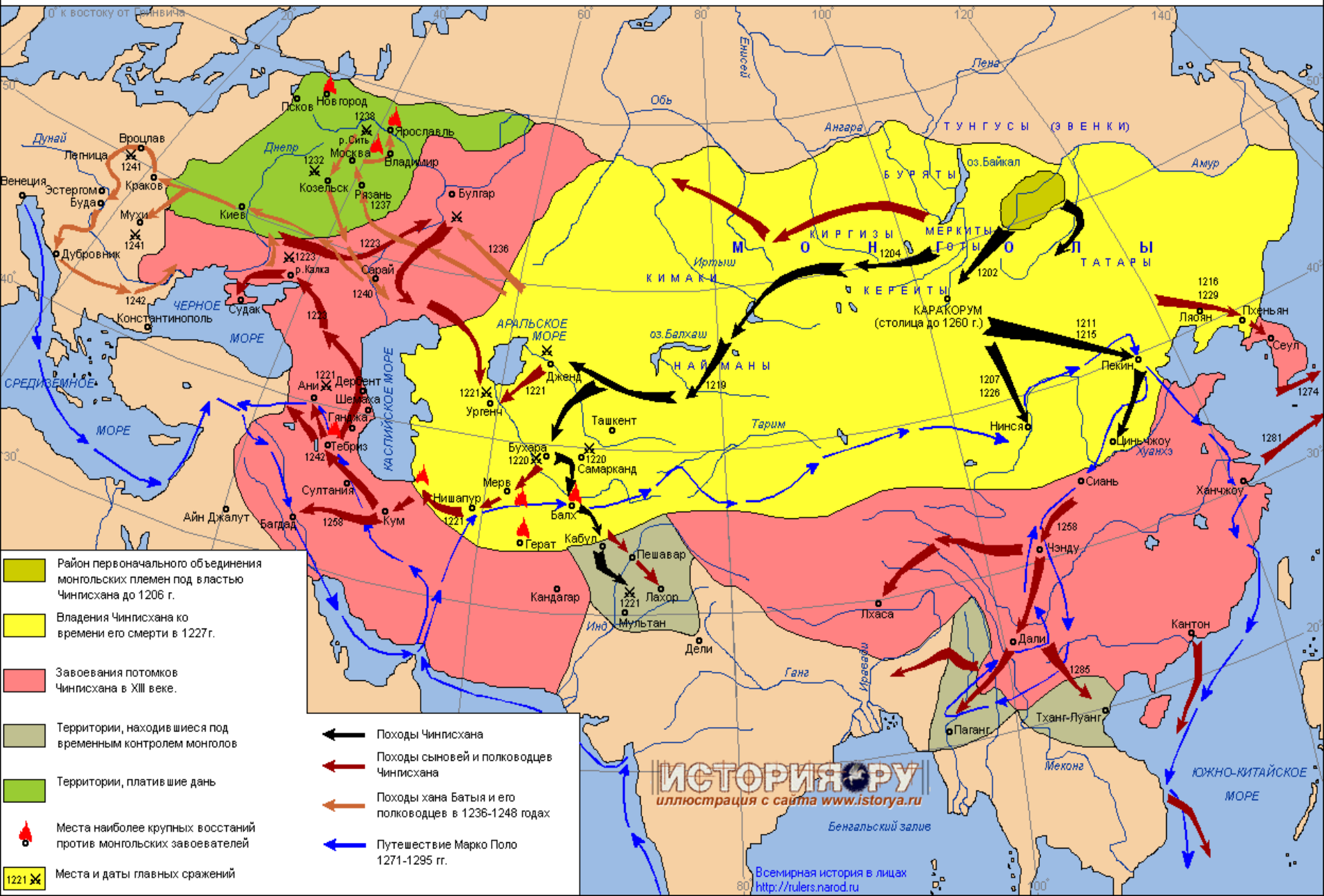
Оборона Києва

6 грудня 1240 року опір останніх захисників Києва було зламано

Монгольські завоювання в XIII ст.

МОНГОЛЬСКИЕ ЗАВОЕВАНИЯ В XIII ВЕКЕ

- Район первоначального объединения монгольских племен под властью Чингисхана до 1206 г.
- Владения Чингисхана ко времени его смерти в 1227 г.
- Завоевания потомков Чингисхана в XIII веке.
- Территории, находившиеся под временным контролем монголов
- Территории, платившие дань
- Места наиболее крупных восстаний против монгольских завоевателей
- Места и даты главных сражений

- Походы Чингисхана
- Походы сыновей и полководцев Чингисхана
- Походы хана Батыя и его полководцев в 1236-1248 годах
- Путешествие Марко Поло 1271-1295 г.

ИСТОРИЯ.РУ
иллюстрация с сайта www.istoriya.ru

Ординське панування на Русі

Іго на Русі

```
graph TD; A[Іго на Русі] --> B[Політична залежність]; A --> C[Економічна залежність]; B --> D[Отримання ханського ярлика на володіння]; C --> E[Виплата данини];
```

Політична
залежність

Економічна
залежність

Отримання ханського
ярлика на володіння

Виплата данини

Баскак (тюрк.) - представник монгольського хана на завойованих землях; здійснював контроль за місцевою владою, проводив облік населення і збирав данину.

Князям видавався ярлик – спеціальна грамота, яка давала право на управління князівством.

Головні чинники перемоги монголів над Руссю:

1. Роздробленість і відсутність єдності Руських земель.
2. Передове військове мистецтво монгольського війська.
3. Найкраща у світі зброя.
4. Наявність суворого вишколу (дисципліни).

$$\frac{(A - B) \cdot V}{\Gamma - Д} = X$$

А – рік битви на р. Калці;

Б – рік приєднання Києва до Галицько-Волинського князівства;

В – порядковий номер місяця, в якому було захоплено монголами Київ;

Г – рік оволодіння монголами Галицько-Волинським князівством;

Д – рік оволодіння монголами Києвом.

$$\frac{(1223 - 1203) \cdot 12}{1241 - 1240} = 240$$

**240 років існувало монгольське іго на
Русі.**

Домашнє завдання

Опрацювати §16 (с.153-161).

Підготувати розповідь на тему: “Наш край під час монгольської навали на українські землі” Волощенко І. Монастирищина. – 1995р. (с.15-16).

